

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

PROCES-VERBAL DE REFUZ ÎN INIȚIERE A CONTROLULUI

Nr. 265/06

mun. Chișinău

16 mai 2022

Inspector de integritate al Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, Vitalie POGRIBNOI, în temeiul art. 31 al Legii cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132/2016, verificând prealabil sesizarea nr. 3597 din 28 aprilie 2022, în privința dlui. Mihail MERZÎNCU, primar al satului Cotul Morii, raionul Hîncești,

STABILEȘTE:

La 28 aprilie 2022, în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată și distribuită aleatoriu în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea cu nr. 3597, prin care a fost solicitată verificarea respectării regimului juridic al conflictului de interese de către dl. Mihail MERZÎNCU, primar al satului Cotul Morii, r-nul Hîncești.

Potrivit sesizării, în urma alegerilor din toamna anului 2019, dl. Mihail MERZÎNCU a devenit primar al s. Cotul Morii, r-nul Hîncești, care potrivit celor invocate de către petent, în acea perioadă, pe rolul Judecătoriei Hîncești se afla spre examinare o cauză civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către dl. Mihail MERZÎNCU și soția acestuia [REDACTED], împotriva Primăriei s. Cotul Morii și Consiliul local Cotul Morii.

Totodată, potrivit art. 19 lit. b) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132/2016, inspectorii de integritate efectuează controlul averilor și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

În conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016, *în termen de 30 de zile de la data repartizării sesizării depuse de o persoană fizică sau persoană juridică, inspectorul de integritate efectuează verificarea prealabilă a acesteia. În cadrul verificării prealabile, inspectorul de integritate verifică existența aparenței de încălcare a regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale.*

Verificarea prealabilă se finalizează cu emiterea de către inspector a unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului averii și al intereselor personale.

Verificând sesizarea sub aspectul respectării condițiilor de formă și conținut, inspectorul a stabilit că aceasta corespunde cerințelor de formă prevăzute de art. 75 din Codul administrativ.

Totodată, conform art. 85 alin. (3) al *Codului administrativ*, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților.

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

Potrivit art. 87 alin. (1) al aceluiași cod menționat supra, autoritatea publică se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt.

La fel, în conformitate cu art. 2 al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, statuează că *conflict de interese* reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii.

Interes personal – orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale

Succesiv, în conformitate cu art. 12 alin. (3) al legii sus-menționate, *Conflictul de interese real* apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Reieșind din accepțiunea legală a conflictului de interese real reglementat de Legea 133/2016 privind declararea averii și interese personale, se notează că o circumstanță va reprezenta conflict de interese dacă va întruni următoarele condiții obligatorii:

a) deținerea calității de subiect al declarării prin prisma art. 3 al Legii 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale;

b) aflarea în exercițiul/exercitarea funcției;

c) existența sau apariția situației în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii;

d) prezența interesului personal (de ordin material sau nematerial), sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau poate să influențeze exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Prin racordare la primele două litere a) și b) inspectorul de integritate reține existența celor două condiții – deținerea calității de subiect al declarării prisma art. 3 al Legii 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale și aflarea în exercițiul/exercitarea funcției a subiectului declarării vizat.

Astfel, urmare a validării datelor din declarațiile de avere și interese personale prin intermediul sistemului informațional e-Integritate, s-a stabilit că dl. Mihail MERZÎNCU, într-adevăr deține funcția de primar al satului Cotul Morii, r-nul Hîncești din data de 01.11.2019, validat prin Hotărîrea Judecătorii Hîncești nr. 3/145/19.

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dl. Mihail MERZÎNCU, este subiect al declarării averii și intereselor personale.

Față de pct. c) expus anterior, și anume, existența sau apariția situației în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii, inspectorul de integritate invocă prevederile art. 19 alin. (1) al Codului de procedură civilă, care reglementează că în cauzele civile, justiția se desfășurează potrivit reglementărilor legislației procedurale civile și numai de către instanțele judecătorești și de judecătorii ei, numiți în funcție în modul stabilit de lege. Constituirea de instanțe extraordinare este interzisă.

În ordinea respectivă, relevant cazului sunt și prevederile art. 20 alin. (2) al aceluiași cod, care prevede că la desfășurarea justiției în cauze civile, judecătorii sînt independenți și se supun

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

numai legii. Orice imixtiune în activitatea de judecată este inadmisibilă și atrage răspunderea prevăzută de lege.

Totodată, potrivit art. 1 alin. (3) al Legii cu privire la statutul judecătorului, Judecătorii instanțelor judecătorești sânt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii.

La fel, alin. (4) al legii sus-menționate, statuează că Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului.

Astfel, este de reținut faptul că, potrivit sesizării menționate supra, în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime, la caz, la data de 08 iulie 2013, de către Mihail MERZÎNCU și soția sa [REDACTAT], fiind depusă o cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei s. Cotul Morii și Consiliului local Cotul Morii.

În motivarea acțiunii a fost indicat că, în vara anului 2010, satul Cotul Morii și alte localități au fost suspuse inundației ce a provocat pierderi considerabile în rândul proprietății locuitorilor și a deteriorat casele acestora.

În acest sens, autoritățile Republicii Moldova și-au propus spre realizare unele obiective, cum ar fi construcția unor case pentru persoanele care au suferit în urma inundațiilor, prin exproprierea dlui. Mihail MERZÎNCU și a soției sale [REDACTAT], de terenurile în sectorul cadastral nr. 15 și 16 a satului Cotul Morii, ce le aparținea cu drept de proprietate, care au obținut acest drept în baza contractelor de vânzare-cumpărare înregistrate conform legii, fiindul-le propus spre schimb un teren consolidat de 9,10 ha, când de fapt, consideră că au fost expropriați de suprafața totală de 11,1719 ha.

Respectiv, la data de 09 ianuarie 2012, au comunicat Primăriei Cotul Morii că, resping în mod categoric oferta propusă, solicitând să le fie acordat un teren de pământ ocupat de localitatea nou construită în mărime de 1 ha de-a lungul autodrumului Chișinău-Leușeni, iar diferența să le fie acordată în lotul de teren „Creasta Dealului”, un teren în localitatea construită, transmiterea fostului punct medical și fostei grădinițe de copii, care în rezultat prin procesele-verbale al Comisiei pentru soluționarea cererilor, propunerea de aceștia a fost respinsă, iar prin decizia nr. 3/1 din 17 februarie 2012, Consiliul Comunal Cotul Morii în pct. 3 al dispozitivului, recunoaște faptul că terenurile au fost înstrăinate forțat. Prin decizia Consiliului Comunal Cotul Morii nr. 4/1 din 20 februarie 2012, s-a aprobat mărimea despăgubirilor pentru înstrăinarea forțată în cuantum de 656 264 lei.

Astfel, au opinat că, conform borderoului prezentat de către părți, despăgubirea reprezintă o valoare minimă a ceea ce prezintă valoarea pe care urmează a fi compensată, și o valoare mizeră față de valoare pe piață pentru terenurile de construcție din regiune, pe care urmează să o determine comisia de experți, fiind menționat că doar o indemnizație integrală poate fi considerată ca justă, în raport cu valoarea bunului, mai mult, valoarea despăgubirii juste la caz trebuie să fie la nivel celei de piață liberă cu referire la terenurile pentru construcție.

Ulterior, prin Hotărârea din 20 ianuarie 2020 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de dl. Mihail MERZÎNCU și soția acestuia [REDACTAT].

Astfel, luând în considerație cele enunțate supra, pentru a întemeia fie infirma aparența despre încălcarea regimului juridic al conflictului de interese de către subiectul declarării, de către inspectorul de integritate au fost analizate informațiile publice de pe portalul <https://instante.justice.md/>, prin care nu a fost depistat ca reclamantul Mihail MERZÎNCU (actualul primar al s. Cotul Morii, r-nul Hîncești) să fi fost chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului,

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

a funcției publice sau de demnitate publică, or, depunerea cererii de chemare în judecată împotriva Primăriei s. Cotul Morii și Consiliului local Cotul Morii, în conformitate cu prevederile art. 166 Cod de procedură civilă, nu generează situații de conflict de interese și nu se încadrează în prevederile art. 12 alin. (3) al Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale, iar apărarea unor drepturi încălcate privind exproprierea forțată de terenurile ce aparțin cu drept de proprietate, comportă în sine un caracter obiectiv și justificat, fiind respectate prevederile art. 500 alin. (2) Cod civil, care prevede că dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică pentru o dreaptă și prealabilă despăgubire. Exproprierea se efectuează în condițiile legii.

Totodată, trebuie de luat în considerație că noțiunea de expropriere reglementată de art. 1 al Legii nr. 488 din 08.07.1999 exproprierea pentru cauză de utilitate publică, potrivit căruia, se înțelege transferul de bunuri și de drepturi patrimoniale din proprietate privată în proprietate publică, transferul către stat de bunuri proprietate publică ce aparțin unei unități administrativ-teritoriale sau, după caz, cedarea către stat sau către o unitate administrativ-teritorială a drepturilor patrimoniale în scopul efectuării de lucrări pentru cauză de utilitate publică de interes național sau de interes local, în condițiile prevăzute de lege, după o dreaptă și prealabilă despăgubire.

La fel, în conformitate cu art. 13 alin. (1) al legii precitate supra, în cazul în care părțile nu ajung la un acord asupra exproprierii în modul stabilit la art.9-12, exproprierea pentru cauză de utilitate publică nu poate fi făcută decât prin hotărâre judecătorească cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

Pe de altă parte, în accepțiunea definiției reglementate de art. 2 al Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale, *interes personal* reprezintă orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale.

Apreciază inspectorul de integritate că obiectul juridic principal al conflictului de interese îl reprezintă relațiile sociale privind integritatea conduitei agentului public în exercitarea atribuțiilor de serviciu, relații care includ inclusiv abținerea acestuia de la luarea deciziei de sorginte care să genereze pentru sine sau pentru persoane terțe, un avantaj personal de ordin material sau nematerial.

În același sens, consecințele admiterii unui conflict de interese rezidă în afectarea relațiilor de serviciu și crearea unei stări de pericol pentru exercitarea cu obiectivitate a atribuțiilor de serviciu de către agentul public în cadrul instituției publice. Stare de pericol este declanșată prin îndeplinirea de către funcționarul public a unor acte care facilitează obținerea unui beneficiu material sau nematerial pentru sine sau pentru persoane terțe, în lumina unui interes personal care rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale.

Astfel, analizând speța sub auspiciile principiului egalității în fața legii și a justiției, este de menționat că, justiția în cauzele civile se desfășoară pe principiul egalității tuturor persoanelor, independent de cetățenie, rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere, origine socială, serviciu, domiciliu, loc de naștere, precum și al egalității tuturor organizațiilor, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, subordonare, sediu și de alte circumstanțe.

Prin urmare, examinând cazul în limitele competențelor funcționale, inspectorul de integritate a stabilit lipsa existenței unei bănueli rezonabile de a presupune că dl. Mihail MERZÎNCU ar fi încălcat regimul juridic al conflictului de interese în raport cu funcția deținută, or, în temeiul prevederilor art. 14 alin. (2) lit. w) al Legii nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală care reglementează competența materială a consiliilor locale de a decide punerea în aplicare și modificarea, în limitele competenței sale, desemnează reprezentantul

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

său în instanțele de judecată, în litigiile privind legalitatea deciziilor adoptate și în cele care rezultă din raporturile cu alte autorități publice; formează, din rândul membrilor săi, în funcție de specificul și necesitățile locale, comisii consultative de specialitate pentru diferite domenii de activitate, modifică componența acestora.

În ordinea respectivă, inspectorul de integritate nu a constatat că în cadrul speței respective subiectul declarării vizat să fi rezolvat o cerere/un demers, să emis un act administrativ, să încheiat direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să luat o decizie sau să participat la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică, or, potrivit art. 19 alin. (1) al Codului de procedură civilă, justiția se înfăptuiește potrivit reglementărilor legislației procedurale civile și numai de către instanțele judecătorești și de judecătoria ei, numiți în funcție în modul stabilit de lege.

Reieșind din cele expuse, coroborând prevederile cadrului legal menționat cu circumstanțele speței de referință reflectate în sesizare precum și cele determinate la etapa realizării verificării prealabile, în temeiul prevederilor art. 31 din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate,

DISPUNE:

1. A refuza inițierea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictului de interese de către dl. Mihail MERZÎNCU, primar al satului Cotul Morii, raionul Hîncești.
2. A informa persoanele interesate, despre soluția pe caz privind refuzul în inițierea procedurii de control.

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Vitalie POGRIBNOI